

18/6/15 Νίκη 11^{ου} Δ. Σχ. στο Mirror on the wall

Αφιερώνεται σε όποιους συμμετέχουν σε ομαδικά παιχνίδια και βιωματικές δράσεις και δε φοβούνται να «τσαλακωθούν».

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ 11^{ΟΥ} & 63^{ΟΥ}

ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

«Αξίες ζωής στην Εκπαίδευση»

Συνεργασία και Πάλ(-ι /-η)

Τ. 99 21-12-15

Όταν λέμε ότι συνεργαζόμαστε εννοούμε ότι δουλεύουμε όλοι μαζί, ότι παλεύουμε για τον ίδιο σκοπό, προχωράμε μαζί με άλλους για να πετύχουμε έναν κοινό στόχο.

Προϋπόθεση γι' αυτήν την αξία είναι να συμπαθούμε τον άλλον, αφού είναι σαφές πως ένα άτομο συνεργάζεται με τα υπόλοιπα όταν υπάρχει ανάμεσά τους μια καλή σχέση. Όταν δεν υφίσταται κάτι τέτοιο, μιλάμε για απλή βοήθεια. Η βοήθεια είναι μονόδρομος: κάποιος βοηθάει και κάποιος άλλος βοηhiέται.

Η συνεργασία είναι πάντα αμφίδρομη: εγώ βοηθώ τους άλλους, και οι άλλοι βοηθούν εμένα. Δηλαδή, βοηθάμε ο ένας τον άλλον εξίσου. Με λίγα λόγια, εγώ κάνω καλό στους άλλους και οι άλλοι κάνουν καλό σε μένα. Έτσι, είμαστε όλοι κερδισμένοι!

Η συνεργασία είναι εύκολη και δύσκολη συγχρόνως.

Όπως έχει ξαναειπωθεί (και σε πρόσφατα «Φρέσκα» τ. 95, 94, 90...) από πολύ μικρά τα παιδιά μας αρχίζουν να συνεργάζονται στο σπίτι, στον παιδικό σταθμό και στο νηπιαγωγείο, από τη στιγμή που αντιλαμβάνονται ότι πρέπει να μοιραστούν πράγματα για να περάσουν από το στάδιο του «παίζω πλάι στον άλλον» στο στάδιο «παίζω με τον άλλον».

Ωστόσο, οι προσπάθειες των γονιών και των εκπαιδευτικών είναι πολύ βασικές για να αναπτυχθεί σωστά αυτή η συνήθεια, μιας και η διαδικασία για την εκμάθηση της συνεργασίας είναι μεγάλη και επίπονη: από τη μία ο άνθρωπος έχει την έμφυτη τάση να κοινωνικοποιείται, αλλά από την άλλη τείνει να βγάζει συχνά προς τα έξω έναν μοναχικό και εγωκεντρικό εαυτό, αφού ο εγωισμός είναι μια πτυχή της ανθρώπινης φύσης.

Γι' αυτό, τόσο εμείς όσο κι εκείνοι τους οποίους εκπαιδεύουμε παραπαίουν (και παραπαίουμε!) ανάμεσα σε αυτούς τους δύο πόλους: την «κοινωνικότητα» και τον «εγωισμό». Όπως και να είναι έχουν και οι δύο λόγο ύπαρξης:

* **Έχουμε ανάγκη τους άλλους για να επιβιώσουμε (κοινωνικότητα).** Από τη στιγμή που γεννιόμαστε, χρειαζόμαστε έναν δεσμό, έστω και αδύναμο, που να μας ενώνει με τον ανθρώπινο πολιτισμό και να μας μεταδίδει τα κληροδοτήματα των χιλιάδων χρόνων ζωής της ανθρωπότητας. Μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα και χωρίς φόβο να κάνουμε λάθος ότι «γινόμαστε ανθρωπίνως χάρη στη μίμηση».

* **Έχουμε ανάγκη τον «εγωισμό» για να επιβιώσουμε μέσα στην κοινωνία (εγωισμός).** Ο εγωισμός με την καλή έννοια σημαίνει φροντίδα και επαρκή προστασία του εαυτού μας, έτσι ώστε να μην είμαστε στο έλεος κανενός. Πρέπει να καταλάβουμε ότι η αγάπη απέναντι στους άλλους πηγάζει απ' τον ίδιο μας τον εαυτό. Η πράξη της συνεργασίας σημαίνει ότι παραδεχόμαστε τη δική μας ατομικότητα και αυτή των άλλων έτσι ώστε μετά να επικοινωνήσουμε μαζί τους, να τους επηρεάσουμε και να τους αφήσουμε να μας επηρεάσουν, να τους βοηθήσουμε και να τους αφήσουμε να μας βοηθήσουν. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει πάντα να χαιρόμαστε με τα δείγματα συνεργασίας των παιδιών μας..

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (μέχρι 7 ετών)

Παιχνίδια συνεργασίας:

Έχουμε πολλές ευκαιρίες να παίξουμε στο σπίτι, μαζί με φίλους ή σε μία οικογενειακή γιορτή (οι γιορτές των Χριστουγέννων είναι ιδανικός χρόνος) παιχνίδια που από τη φύση τους, απαιτούν συνεργασία πολλών ατόμων... Τα παζλ είναι ένα καλό παράδειγμα παιχνιδιών: η ομαδική εργασία τα κάνει πιο απλά και διασκεδαστικά, παρόλο που μπορεί να τα παίξει και ο καθένας μόνος του.

(Παρατήρηση: Εννοείται ότι δε θέλουμε σε καμία περίπτωση να αποκλείσουμε άλλα επιτραπέζια παιχνίδια, ορισμένα από τα οποία μπορούν να γίνουν πολύ ανταγωνιστικά (π.χ. ο Γκρινιάρης). Απλώς, σκοπός μας είναι: * να ενισχύσουμε την αξία των παιχνιδιών συνεργασίας *και να ξεχωρίσουμε τις θετικές πλευρές των ανταγωνιστικών παιχνιδιών (κίνητρο, σεβασμός στους κανόνες, αποδοχή της ήττας, υπερνίκηση της κακής διάθεσης, επιρροή της τύχης...) και να περιορίσουμε πιθανές εκδηλώσεις εχθρικού ανταγωνισμού.

Είναι απλώς ένα στυλό:

Με αφορμή αντικείμενα φαινομενικά απλά, όπως ένα στυλό, μια λάμπα, μια καρέκλα, ένα τούβλο ή ένα μολύβι, μπορούμε να φτιάξουμε μια ΛΙΣΤΑ με τους ανθρώπους χάρη στους οποίους έχουμε τώρα αυτά τα πράγματα στα χέρια μας. Αν το δοκιμάσουμε, θα εκπλαγούμε διαπιστώνοντας κάτι που ποτέ μέχρι τότε δεν έτυχε να σκεφτούμε. Αν πάρουμε ως παράδειγμα το στυλό, μπορούμε να σημειώσουμε σε ένα χαρτί: τους γονείς των καθηγητών των μηχανικών που σχεδίασαν τις μηχανές που κατασκευάζουν τα οχήματα που μεταφέρουν τα πρώτα υλικά, τους επιστήμονες χημικούς που έφτιαξαν τα μελάνια με τα οποία τυπώνονται οι οδηγίες συναρμολόγησης, τους βοσκούς που φυλάνε τα πρόβατα τα οποία παράγουν το μαλλί που χρησιμοποιείται για την κατασκευή των στολών των αστυνομικών, χάρη στους οποίους διευκολύνεται η μεταφορά αυτών των προϊόντων... και να συνεχίσουμε ως εκεί που θέλουμε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (μέχρι 12 ετών)

Κομμένες Φράσεις:

Παίρνουμε τέσσερις ή πέντε φράσεις που τις έχουμε γράψει σε ένα χαρτί, ή ακόμα καλύτερα σε μια κάρτα και τις κόβουμε σε κομμάτια (δεν είναι απαραίτητο κάθε κομμάτι να περιλαμβάνει μόνο μια λέξη), ανακατεύουμε τα κομμάτια και τα μοιράζουμε στην τύχη, ανάμεσα στα μέλη της οικογένειας μας. Όλοι θα πρέπει να μπορούν να δουν τα κομμάτια. Ο σκοπός του παιχνιδιού είναι, μέσα σε απόλυτη σιωπή, να προσπαθήσει ο καθένας να σχηματίσει σωστές φράσεις, έτσι ώστε στο τέλος να μην περισσέψει ούτε ένα κομμάτι. Μπορούμε να ζητήσουμε τα κομμάτια της φράσης που θεωρούμε απαραίτητα μόνο με χειρονομίες. Δεν πρέπει να μείνει ποτέ κανένας χωρίς έστω ένα κομμάτι από τη φράση.

(Παρατηρήσεις: Πρέπει να κόψουμε το λιγότερο τρεις φράσεις όσοι είναι και οι παίκτες, έτσι ώστε ο καθένας να μπορεί να φτιάξει τουλάχιστον μία φράση. Μπορούμε να κάνουμε το ίδιο με κομμένα σκίτσα που ανασυνθέτουν μια εικόνα, για παράδειγμα μια σελίδα από εφημερίδα όπου δεν υπάρχει κείμενο, αλλά μια μεγάλη διαφήμιση ή ένα φύλλο γεμάτο φωτογραφίες.

(Για μεγάλα παιδιά υπάρχουν παιχνίδια τύπου escape room!)

Πηγή: Ε.Πονς- Ι. Γκονθάλεθ, 2004. 20 Αξίες της Ζωής, εκδ. Ανκυρα, σ.121-128